

Infobrochure voor studenten

Heelkunde 4

Straat 67

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	5
Gegevens van de afdeling	6
Grondplan van het ziekenhuis	7
Profiel van de afdeling	8
Veel voorkomende pathologieën en behandelingen	8
Onderzoeken	10
Kenmerk van patiëntengroep / profiel	10
Verpleegactiviteiten	11
- Specifieke behandelingen	11
Woordverklaring & gebruikte afkortingen	16
Organisatie van de afdeling	19
Dagschema	19
Vroegdienst:	19
Dagdienst	19
Laatdienst	20
Nachtdienst	20
Diensturen verpleegkundigen	20
Diensturen studenten	21
Unit verpleging	21
Afdelingsgebonden tips	21
Kompaz	22
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	23

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling 24

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryndck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

De verpleegafdeling Heelkunde 4 Neurochirurgie

- Vind je op straat 67
- Beschikt over 29 bedden
- Is een heelkundige dienst met hoofdzakelijk neurochirurgische maar ook neurologie

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.51.67
- E-mail : heelkunde4@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- neurochirurgen
- neurologen
- zie ook op website www.azstlucas.be *zorgaanbod *medisch aanbod

Het **team van de afdeling** bestaat uit:

- dienstverantwoordelijke:
- Stagementoren: Merve Tataroglu, Katia Everaert, Meriame Elmadi, Maggy Van Hecke, Rein Baudu, Lisa Claus, Jelle Amandt en Lisa Tack
- Verpleegkundigen
- Logistieke assistenten
- Paramedici
- schoonmaak
- ...

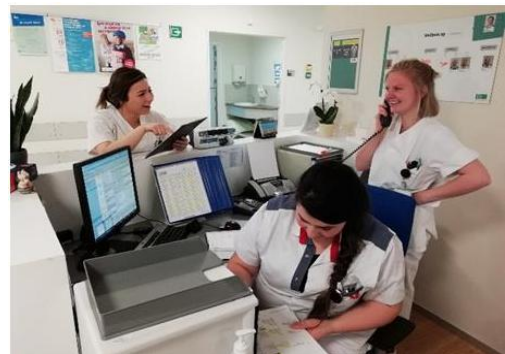
Heel **dit team** helpt je uiteraard graag met al je praktische vragen!

Tim De Jaeger

Dienstverantwoordelijke

tim.dejaeger@azstlucas.be

Grondplan van het ziekenhuis

Stratenplan Sint-Lucas

Versie 24 Juni 2020

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende pathologieën en behandelingen

Rugaandoeningen	
Discus Hernia cervicaal Thoracaal Lumbaal	Cervicale prothese/fusie
Spinaal stenose	Laminectomie
Fracturen	Conservatief/vertebroplastie/fixatie-operatie
Listhesis	Artrodese/lumbale prothese
Tumoren	Laminectomie/radiotherapie
Neuralgieën	Pijnstimulatoren/morfinepomp
Neurologie	
pat. met hemiplegie Parkinson Bewegingsstoornissen Epilepsie	Revalidatie: Kinesitherapie Logopedie Ergotherapie Psychosociale benadering Medicatie: per os (= PO), subcutaan (= SC), intramusculair (= IM), intraveneus (= IV) medicamenteus
Pijntherapie	
cervicale epidurale lumbale epidurale wortelinfiltratie plaatsen pijnpomp plaatsenneurostimulator	- anesthesiefiche, vragenlijst, verbintenisblad invullen, attesten nodig? - scheren operatiestreek - noteren wie de patiënt komt afhalen (bij eendagsopname) - parameter controle (RR, P en temperatuur) - plaatsen infuus

Hoofdaandoeningen	
hematomen extraduraal subduraal	Trepanatie
intracerebraal	
aneurysma	Trepanatie / Coiling
Tumoren	Trepanatie
	Stereotaxie
Fracturen	radiotherapie/chemo
Hydrocefalie	Observatie
	holterdrainage/ventriculo-peritoniale shunt
Trigeminus neuralgie	
	percutane /microvasculaire decompressie
Meningitis	(techniek Jannetta)
AVM	Observatie/ SOS antibiotica
CVA	Observatie/ Trepanatie
Trombose ??	Observatie
Herseninfarct	
TIA	

Aanvullend op pijntherapie

- Controleren en noteren van vitale, fysieke en neurologische parameters
- Patiënten veel laten drinken na epidurale inspuiting
- Eerste opstaan onder begeleiding
- Controle mictie

Onderzoeken

- RX/CT/NMR
- Angiografie
- Arteriografie/embolisatie
- Lumbale punctie
- Angiografie

Graag een onderzoek bijwonen, vraag het gerust

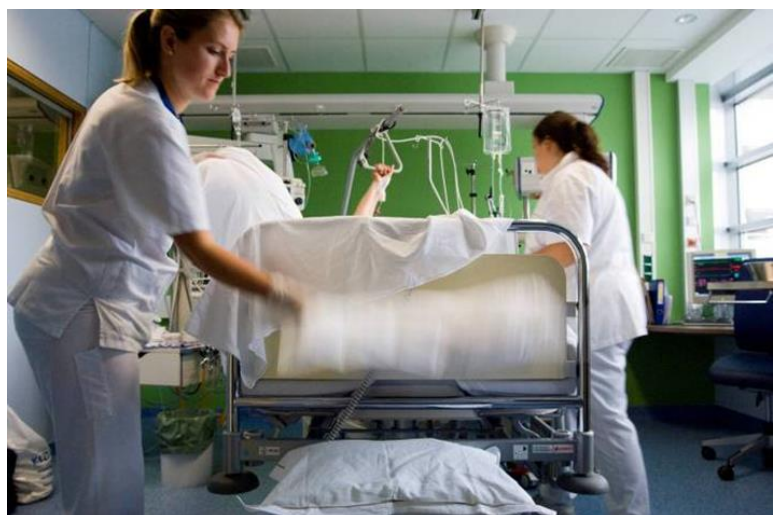
Kenmerk van patiëntengroep / profiel

Neurochirurgie is de medische specialiteit die zich bezig houdt met de diagnose en de behandeling van ziekte toestanden die het zenuwstelsel aantasten. Het betreffen zowel de hersenen, het ruggenmerg en de zenuwen.

De neurochirurg kan ofwel chirurgische ofwel niet-chirurgische hulp bieden, afhankelijk van de aard en oorzaak van de ziekte of het trauma. Hierbij verwijst hij zo nodig naar een collega die deel uitmaakt van het multidisciplinair team.

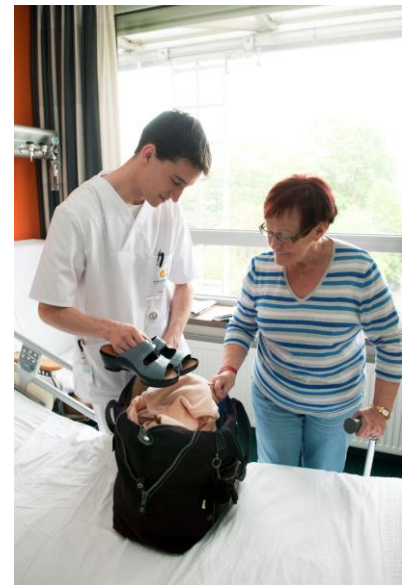
Welk soort ziektebeeld behandelt de neurochirurg?

- **Traumata** met letsels ter hoogte van de schedel, de hersenen, het ruggenmerg en de wervelkolom
- Benigne en Maligne **tumoren** van de hersenen, ruggenmerg en de hersenvliezen
- **Bloedvatafwijkingen** (angiomen en aneurysmata) dikwijls in samenwerking met een daartoe opgeleide en ervaren interventionele radioloog
- **Aangeboren afwijkingen** van hersenen of ruggenmerg. Dikwijls gaat het om een stoornis van de hersenvocht circulatie
- De meest frequente aandoeningen die door de neurochirurgen behandeld worden gaan gepaard met pijn in de nek of de lage rugstreek, al dan niet met uitstraling naar armen of benen. Dit is vaak het gevolg van een **discus hernia, artrose of andere degeneratieve aandoeningen**
- Specifieke behandelingen wanneer medicatie ontoereikend is in de behandeling van **pijn, Parkinson of andere bewegingsstoornissen**.

Verpleegactiviteiten

- Basiszorgen
  - Kan medicatie toedienen
    - de student kan S.C een inspuiting geven met betrekking tot anticoagulantetherapie (bv. Clexane®)
    - de student kan een I.M. inspuiting toedienen
    - kan insuline toedienen met spuit en naald – huidplooiotechniek
    - kan insuline toedienen met insulinepen – huidplooiotechniek (2)
    - kan medicatie S.C. toedienen – inspuittechniek (2)
    - kan medicatie I.M. toedienen (2)
    - kan medicatie I.V. toedienen (2)
    - kan bij een patiënt met een centraal veneuze katheter leidingen en verbandwisseling uitvoeren (3)
    - de student kan medicatie per os toedienen
    - Goede lichaamshygiëne geven aangepast aan de noden van de patiënt, vb. bedbad, bad of douche geven, hulp aan lavabo, zelfzorg stimuleren evenals aandacht voor de haren, gebit, nagels en conditie van de huid
    - Omschrijven van verpleegkundige problemen, actie plannen en evalueren
    - Observeren op psychisch, fysisch en sociaal vlak.

- Specifieke behandelingen
  - Ademhalingsstelsel
    - kent de normale en afwijkende AH-types en kan afwijkingen hierop bij de patiënt vaststellen
    - zorgt voor de ademhaling van de patiënt
    - door aangepaste houding
    - hulp bij ophoesten
    - observeert en rapporteert sputum en kan dit verzamelen voor labo-onderzoek
    - kan zuurstof toedienen
    - kan inhalatietherapie toedienen

  - Bloedsomloop
    - stimuleren om zowel passieve als actieve oefeningen te doen afhankelijk van de pathologie, toedienen medicatie
    - controle van bloeddruk en pols
    - toedienen van bepaalde bloedverdunnende medicatie - per os, SC. - I.V vb. via spuitpomp(Heparine®)
    - bloedtransfusies

  - Huid en zintuigen
    - kan toezicht houden op en het verband wisselen bij een gesloten chirurgische wonde
    - kan de soorten wondnaden herkennen en hechtingsmateriaal verwijderen: haakjes en draadjes (2)

- kan toezicht houden l» en het verband verwisselen bij een passief drainagemiddel: tubulaire drain, Penrose, Lamelle, T-drain(2)
- kan een receptorzakje aanbrengen bij een passief drainagemiddel
- toezicht houden op en een verbandwisseling uitvoeren bij een vacuümdrainage en het opvangreceptiënt verwisselen (2)
- kan een passief drainagemiddel inkorten (2)
- kan een actief- en passief drainagemiddel verwijderen (2)
- kan toezicht houden op en verbandwisseling uitvoeren bij
  - zuivere open wonden: oppervlakkig / diep exsudaat: weinig / veel maceratie
  - geïnfecteerde wonden op advies van de arts verzorgen
  - een staal wondvocht opnemen
  - een wonde peilen en spoelen
  - wondzorg met wick toepassen
  - wondinstillatie toepassen
  - de wonden onderkennen in de granulatiefase, biologische ontstekingsfase en necrotische fase (2)
  - passieve en interactieve wondverbanden aanbrengen: (2)
  - kan de stomazorg uitvoeren en aangepast materiaal gebruiken bij een patiënt met anus praeter (3)
- Spijsverteringsstelsel
  - stimuleren om op te zitten, eventueel rond te lopen, aangepaste voeding aangenaam maken, zorgen voor een rustige omgeving, ongemakken voorkomen, voldoende laten drinken
  - toedienen van medicatie per os of IV. Vb. Logastric®
  - plaatsen van een maagsonde
  - voeding via microsonde bij dementerende en psychiatrische patiënten. Wordt ook gebruikt bij patiënten die nog niet voldoende voeding kunnen innemen.
→ Na plaatsing steeds controle in RX. RADIO OPAKE CATHETER.
- Uitscheidingsstelsel
  - zorgt voor mictie en defaecatie van de patiënt
  - biedt hulp aan de patiënt die niet zelfstandig kan urineren of defaeceren: met gebruikmaking van toilet of toiletstoel in bed met behulp van bedpan, urinaal bij incontinentie (met aangepast materiaal)
  - lavementen
    - klein lavement : zoals Fleet®
    - groot lavement : zeeplavement, zoutlavement
  - anaal verwijderen van faecalomen wanneer andere laxativa niet helpen
  - draagt er zorg voor dat de zelfstandigheid en de privacy hierbij zo weinig mogelijk geschaad worden
observeert en rapporteert, zo nodig, de frequentie en de toiletgewoonten van de patiënt, herkent macroscopische afwijkingen
  - maakt zo nodig observatie mogelijk door opvang en verzameling van urine en faeces voor labo-onderzoek
  - bevordert de defaecatie en neemt maatregelen om obstipatie te voorkomen door
    - te stimuleren tot meer beweging
    - gebruiken van een aangepaste voeding en vochtinname

- toedienen van orale of rectale laxantia indien nodig
  - kan een eenmalige blaascatheterisatie uitvoeren bij een mannelijke en vrouwelijke patiënt voor:
    - staalname, urineretentie en residu (2)
  - kan alleen / met hulp een verblijfcatheter plaatsen bij een mannelijke en vrouwelijke patiënt en kan het vereiste toezicht hierop uitoefenen (2)
  - kan een urinestaal afnemen bij een verblijfcatheter (2)
  - kan blaasspoeling uitvoeren: open systeem bij patiënt met verblijfcatheter (2)
- Voeding en vochttoediening
- Zorgt voor voldoende voedsel en vochtopname
  - kan de voedingstoestand van de patiënt beoordelen
  - dient de maaltijd op met zorg voor de omgeving en de sfeer
  - stimuleert de zelfstandigheid van de patiënt bij de maaltijd
  - biedt hulp aan bij patiënten die niet zelfstandig kunnen eten en drinken
  - dient voedsel en vocht toe met gebruik van hulpmiddelen zoals tuitkannetje, aangepast bestek
  - er steeds attent op zijn of de patiënt nuchter moet zijn
    - voor operatie
    - voor het onderzoek
    - door zijn diagnose/pathologie (bijv. pancreatitis)
    - na een onderzoek (vb na zijn gastroscopie mag de pt. tot 60' na het onderzoek niets nuttigen omdat de keel verdoofd werd met xylocaïne spray) -> verstikkingsgevaar
  - Er zijn verschillende diëten, de meest voorkomende zijn
    - diabetesdieet, Na-arm, Na-2000, Na-3000, C.A.V. (cholesterolarme voeding), L.V. (lichtverteerbare voeding), Glutenvrij-dieet, Vetarme voeding, Eiw 80 – vochtbeperking
- Mobiliteit
- zorgt voor de juiste houding in bed in combinatie met wisselhouding
  - rugligging, zijligging, buikligging, wisselligging, half zittend, rechtop zittend, Trendlenburg, anti-Trendlenburg, Fowler, met hoogliggende arm of been
  - maakt goed gebruik van de hulpmiddelen: ruggesteun, voetensteun, dekenboog, bedgalg, bedverhogers, zandzakken, veiligheidshekkens, schapevacht en andere hulpmiddelen die de druk onder de drukplaatsen herverdelen
  - helpt indien nodig bij beweging: passief bewegen van de ledematen
  - mobiliseert de zorgvrager
    - zittend op de rand van het bed
    - zittend in zetel of rolstoel
    - lopend aan de arm/of met andere hulpmiddelen
    - kan de patiënt vervoeren met bed, brancard rolstoel
    - kan de tillift gebruiken en kan de patiënt in en uit bed tillen
- hygiëne
- De student zorgt bij de dagelijkse lichaamshygiëne van de patiënt of voor de hulp hierbij bestaande uit
    - de volledige of gedeeltelijke verzorging van de patiënt, op bed, aan de lavabo onder de douche of in bad

- schenkt bij de verzorging van de huid telkens aparte aandacht aan de verschillende drukplaatsen, met de bedoeling decubitus te voorkomen, voorkomt en behandelt intertrigo
  - verzorgen van de uitwendige geslachtsorganen, na mictie of defaecatie, bij incontinentie, tijdens de menstruatie
  - het voorkomen van verwikkelingen van bedlegerigheid en immobiliteit: decubitus, contractuur, trombose, atrofieën, luchtwegeninfectie, incontinentie, urineretentie, afname van eetlust, darmtraagheid, constipatie en psychische gevolgen
  - helpt de patiënt die in zijn beweging gestoord is door informatie te geven over de gevaren van langdurige immobiliteit
  - dagelijkse mondverzorging: tanden poetsen, mond spoelen, prothese verzorgen, voorkomen en/ of eventueel behandelen van mondaandoeningen, mondverzorging bij de patiënt die daar zelf niet toe in staat is, stimuleren van speekselsecretie, lippen verzorgen
  - dagelijkse haarverzorging: haar borstelen of kammen, baard scheren, haar wassen in bed of aan de lavabo
  - nagelverzorging van handen en voeten
  - biedt hulp bij aan- en uitkleden en laat het kiezen van de kleding zoveel mogelijk over aan de patiënt
  - Zorgt voor een goed opgemaakt bed
- Fysieke beveiliging
    - Gebruik maken van bedsponden en bindmateriaal
      - steeds zorgen voor beveiliging, vb. onrusthekkens omhoog, bij onrustige patiënten fixatiemateriaal aanwenden zoals een voorzettafel, fixatiegordel, polsbinden, verpleeglaken...
      - bed in de laagste stand zetten bij het verlaten van de kamer
      - er voor zorgen dat het belsignaal altijd in het bereik van de patiënt ligt.
- Verpleegactiviteiten die verband houden met het stellen van diagnose
    - Observeert de lichaamstemperatuur: rectaal, oraal of axillair; voelt en telt de pols, maar ook vb. kleur, prikkelbaarheid, alertheid, sufheid, ademhalingsritme
- Assisteren bij verpleegkundige handelingen
    - Assisteren bij bepaalde ingrepen vb. bij pleura- of ascitespunctie
    - Aanleren en aanleggen van elektroden voor monitoring of telemetrie
    - Gebruik van spuitpompen en druppeltellers
    - Manueel blaasspoeling: meestal 2 maal per dag of meer indien nodig met fysiologische oplossing
    - Inkorten ronde drain: wordt in 2 maal gedaan, en loopt steeds af in een urinezakje
    - Een ronde –drainzakje wordt geleidigd om 6 uur door de nachtdienst
    - Plaatsen wiken
    - Verblijfsonde plaatsen en éénmalige sondage bij man en vrouw: sonderen bij de man gebeurt met een teinmann sonde Ch 16. Bij de vrouw met Ch 14
    - Plaatsen infuus: is voor 2 de en 3 de jaar
    - Sonderen via urostoma: met fijne female sonde Ch 12
    - Aanprikken porth-à-cath: voor het toedienen van infuus of chemo
    - Verwijderen hechtingen: meestal in 2 maal onder toezicht van een verpleegkundige

- Verwijderen redon: onder toezicht van een verpleegkundige.
- Specifieke aandachtspunten voor de afdeling
  - Zorgt voor de patiënt en zijn omgeving
    - draagt zorg voor de materiële inrichting en de rustige omgeving in de ziekenkamer of het dagverblijf
    - zorgt voor de leefsfeer van de patiënt: bezoek, bloemen, fruit, post, kleding, telefoon
    - zorgt voor het recreatief bezig zijn van de patiënt, onderkent door observatie en gesprek waarin de patiënt belang stelt in verband met ontspanning en bezigheid
    - reinigt en onderhoudt het gebruikte verplegingsmateriaal, past regels voor persoonlijke en algemene hygiëne zodanig toe dat infecties voorkomen worden
    - functioneert als goed teamlid en medestudent op de afdeling met een verantwoordelijkheid die beperkt is tot wat van een beginnende student kan verwacht worden en zoals hierboven beschreven
- Cognitieve en sociale vaardigheden
- De student
  - kan een opnamegesprek voeren bij een patiënt (2)
  - kan algemene préoperatieve zorgen plannen en uitvoeren (2)
  - kan informatie geven aan de patiënt met betrekking tot onderzoeken en ingreep (2)
  - heeft inzicht in de gehanteerde verpleegprotocols op een heelkundige verpleegeenheid
  - heeft inzicht in de wijze waarop patiënten het operatiegebeuren beleven(2)
  - kan informatie geven aan heelkundige patiënten i.v.m. verpleegkundige interventies (2)
  - kan observaties op somatisch en niet-somatisch vlak rapporteren en bespreekbaar stellen in team(2)
  - kan een verpleegplan hanteren (2)
  - kan postoperatieve complicaties bij patiënten observeren en signaleren i.v.m.
    - ademhalingsstelsel
    - gastro-intestinaal stelsel
    - cardio-vasculair stelsel
    - urinestelsel
    - huid
    - zenuwstelsel (2en 3)
- Technische vaardigheden
- De student
  - kan de basisprincipes toepassen: hygiëne en steriliteit, veiligheid, beleving van de patiënt, comfort, zelfzorg en inspraak, ergonomie, economie en ecologie (2)

Woordverklaring & gebruikte afkortingen

#	Fractuur	M+	morfine
a	Arm	ma	maandag
AB	Antibiotica	mCi	millicurie
ADL	Aanpassing dagelijks leven	men	meningeoom
AH	Ademhaling	min	verminderd
ALIF	anterieure lumbale intervertebrale fusie	NMR	nucleaire magnetische resonantie(scan)
aneu	Aneurysma cerebri	N	nuchter
arterio	arteriografie	NPOV	normaal postoperatief verloop (procedure)
artrod	Artrodese	NTG	nog te gebeuren
AVM	artero veneuze malformatie	O	ontslag
b	Been	obs	observatie
Carp T	Carpel Tunnel	OL	onderste ledematen
Casp	Caspar	OP	operatiezaal
cath		opst myelo	opstijgende myelografie
cerv lam	cervicale laminectomie	P	pijn
cerv myelo	cervicale myelografie	par	parese
CI	centraal infuus	PC	packed cells
Clow	Cloward	PDR	pulse dose rate
cons	Consultatie	PI	perifeer infuus
corr	Correctie	pleg	plegie

CT	Cat Scan	PO	per os
decub	Decubitus	Pstim	pijnstimulator
desor	desoriëntatie	RALIF	retroperitoneale lumbale intervertebrale fusie
DH	discus hernia	re	rechts
di	Dinsdag	rec	recidief
do	Donderdag	recup	recuperatie
dr	Hechtingen	reva	revalidatie
E+	Eiwitrijk	RL	ruglast
ECG	electrocardiogram	RR	bloeddruk
EDH	Extraduraal hematoom	RX Th	RX Thorax
EEG	electroencefalogram	RX Ther	radiotherapie
EMG	electromyografie	SAH	subarachnoïdaal hematoom
EO	eerste opstaan (postop)	SDH	subduraal hematoom
epid	Epidurale	SL	sublinguaal
ES	electrostimulatie	SMN	surgical microscope navigation
evenw	Evenwicht	stereo	stereotaxie
FP	fossa posterior	T	tintelingen
G	gevoelloosheid	T°	temperatuur
glauc	Glaucoom	TC	tumor cerebri
hemiano p	hemianopsie	TNH	transnasale hypophysectomie
hemorr	Hemorragie	tons	tonsillectomie
hemorr	Aambeien	trep	trepanatie

hfdP	Hoofdpijn	TUR	transurethrale resectie
hypert	Hypertensie	uitstr	uitstraling
I-131	radioactief jodium	US	urinestaal
ICH	intracerebraal hematoom	verb	verband
incont	Incontinent	VPH	ventriculo-peritoneale Holterdrainage
ingr	Ingreep	Vrij	vrijdag
j	Jaar	VS	verblijfsonde
K	krachtsverlies	woe	woensdag
kine	kinesithérapie	W	weken
labo	Bloedname	Zat	zaterdag
lam	(lumbale) laminectomie	Zo	zondag

Organisatie van de afdeling

Dagschema

Vroegdienst:

6:30 overdracht van nacht- naar vroegdienst

Nadien ochtendtoer: uitdelen van de medicatie van 8 uur; glycemies prikken (staat ook in de werkinterventielijst van Kompaz); nuchtere opnames voorbereiden op ingreep; patiënten voorbereiden om naar OK te gaan + vervoer aanvragen (via Kompaz)

Indien mogelijk ontbijt helpen opdienen en patiënten eten geven zo nodig (zie afspraak logo). Indien de logistieke medewerkers laatdienst heeft moet de verpleging zelf op- en afdienen.

8:00: overdracht van vroeg- naar dagdienst:

Nadien ochtendverzorging voor alle patiënten.

Opvang en registratie (Kompaz: plan opladen) van patiënten die terug komen van de PAZA (al dan niet zelf af te halen volgens telefonisch overleg). Nakijken voor de (thuis)medicatie van **10 uur** en eventueel klaar te zetten.

10:00: medicatietoer: controle + uitdelen:

Onmiddellijk na elke verzorging (per patiënt) wordt de Kompaz zorgplanning onmiddellijk afgevinkt en indien nodig aangepast.

Na de ochtendverzorging worden de medicatiemappen van de PAZA patiënten ingeschreven.

Om **11u45** neemt de vroegdienst 15' pauze om iets te eten. Ondertussen start de dagdienst met de middagtoer van 12:00u. De vroegdienst gaat meehelpen na de pauze.

12:30: Klaarzetten van de medicatie van alle patiënten van 14:00u tem 12:00 u volgende dag. (op maandag en donderdag de AV medicatie bestellen)

Eventueel patiënten afhalen van IZ (na telefonisch contact) en transfer afwerken voor 13:30. Zo niet voldoende tijd wordt deze transfer overgenomen door de late dienst.

Op vrijdag zijn er 3 vroegdiensten. De derde vroegdienst gaat tijdens de overdracht van vroeg naar dag patiënten afhalen van de PAZA of zij/hij begint reeds te verzorgen.

Dagdienst

08:00: overdracht van vroeg- naar dagdienst.

Nadien ochtendverzorging (zie vroegdienst)

Rond **11:30** start de middagtoer van 12 uur: dit omvat het uitdelen van de medicatie en het in bed leggen en positioneren van pat. in bed. Indien mogelijk pat. van IZ afhalen.

De dagdiensten nemen pauze.

13:30: overdracht van vroeg- naar laatdienst. De dagdienst gaat tijdens de overdracht naar de belsignalen.

14:15 medicatietoer van 14:00u

Tussendoor opnames indien van toepassing en transfers IZ na telefonisch contact.

Rond **15:30**: start van de namiddagverzorging: uitdelen van medicatie van 16:00u, patiënten opzetten, verbandzorg (drains verwijderen) zo nodig, ... zie taken Kompaz

Laatdienst

13:30: overdracht van vroeg- naar laatdienst. De overdracht op de middag gebeurt via de BSR methode. Hierbij wordt de overdracht gegeven op de kamer aan het bed van de patiënt.

Zie middagverloop dagdienst.

Rond **16:30** alles klaarmaken voor op- en afdienen van avondmaal + toedienen maaltijden zo nodig.

Als er geen logistieke medewerker is blijft de verpleegkundige verantwoordelijk voor deze taken.

Rond **17:30**: controle + toedienen medicatie van 18 uur + de patiënten terug in bed helpen.

Vanaf **18 uur**: pauze voor de laatdiensten van 15' om te eten;

Nadien de avondtoer: controle + uitdelen van de medicatie van 20 uur- patiënten voorbereiden op de nacht (zie taken Kompaz)

20:45: start overdracht van de laat- naar de nachtdienst.

Nachtdienst

Indien voldoende ingewerkt op de dienst. De eerste nacht doet men steeds met een andere collega

Toedienen van de klaargezette medicatie; beloproepen beantwoorden, wisselhouding geven; opnames van parameters; medicatieboeken doorschrijven.

Diensturen verpleegkundigen

Vroegdienst: 6u30 tot 14u12 (geen pauze)

Dagdienst **D15**: 7u45 tot 16u27 (1u pauze)

Dagdienst **D26**: 8u15 tot 16u42 (45' pauze)

Dagdienst **D21**: 8u tot 17u57 (2u pauze)

Late dienst: 13u30 tot 21u12 (geen pauze)

Nachtdienst: 20u45 tot 06u45 (geen pauze)

De maaltijden kunnen genomen worden in het personeelsrestaurant. De rustpauzes van 15' worden opgenomen in functie van de mogelijkheden van het werk. Tijdens de arbeidstijd wordt er geen voeding afgehaald in het personeelsrestaurant. Er wordt geen voeding van de afdeling of van de patiëntenplateaus gebruikt.

Diensturen studenten

Studenten die stage lopen volgen steeds de uren van de afdeling. Dit betekent dat ze per shift 7u42 stage lopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen door de verantwoordelijke.

Als je naar de introductie komt de eerste stagedag, breng ook je urenlijst mee en laat je deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen.

Unit verpleging

De unit-verpleegkunde is een praktijkrelevante vertaling van het concept patiënttoewijzing uit integrerende verpleegkunde en waarborgt de totaalzorg voor elke individuele patiënt.

Onze afdeling wordt onderverdeeld in 3 units: Unit 1 (K01 tem K10)

Unit 2 (K11 tem K15)

Unit 3 (H16 tem K20)

Elke unit bevat een 9 tot 10 patiënten. De verpleegkundige per unit is gedurende de shift verantwoordelijk voor de zorg en de zorgcoördinatie. Alle toegediende zorgen, observaties en eventuele veranderingen in de zorg worden opgenomen of aangepast in Kompaz.

Iedere verpleegkundige en studenten beschikken over een badge om elektronisch te kunnen werken.

Telkens de PC wordt verlaten dient deze met de F4 toets of badge te worden vergrendeld omwille van de privacy.

Afdelingsgebonden tips

- Draag zorg voor het materiaal, wees kostbewust
- Er is altijd werk op een afdeling (aanvoelen, zien, ...)
- Aandacht voor hulpbehoevende patiënten (eten, drinken)
- Draag je steentje bij tijdens overdrachtsmomenten (observaties, vragen stellen, rapportering)
- Herbekijk anatomie en fysiologie van het hoofd, zenuwstelsel, wervelkolom, ... ter vergemakkelijking van inzicht en observaties
- Rugoperaties -> steeds platte bedpan en geen bedgalg
- E-mail adres neurochirurgie: www.neurosurgeryghent.be
- Literatuur
  - o Leerboek der neurochirurgie (P. Naessens/L..Dewaele)
  - o Referaten neuroverpleegkundigen/studiedagen
  - o Geneesmiddelencompendium (intranet !)
  - o Zakwoordenboek er geneeskunde (Coelho)

Overdracht : kortdurende formele informatieuitwisseling van persoon tot persoon bij de dienstwissel. De nadruk ligt op de wijziging van info en niet op de standaardinfo. Er wordt gebruik gemaakt van de overdrachtsformulieren. Men gebruikt veel afkortingen: zie bijgevoegde lijst + lijst met uitleg)

DRAW: D= diagnose

R= recente wijzigingen

A= anticiperen op wijzigingen in de volgende shift

W=wat moet specifiek geobserveerd of gewijzigd worden.

Overdrachtmomenten:

- om 6u30 (van nachtdienst naar vroegdienst)
- om 8u (van vroegdienst naar dagverantwoordelijke en dagdiensten)
- om 20u45 (van avonddienst naar nachtdienst)

Patiëntenbespreking: is een patiëntgerichte bespreking met een taakgerichte en groepsgerichte functie en met een multidisciplinair karakter. (vroegdienst, dienstverantwoordelijke, dagdienst en avonddienst)

Medisch Orderblad (rode map): per patiënt wordt een blad bijgehouden met onderzoeken, opmerkingen en wijzigingen na dokterstoer op dienst, extra aandachtspunten, fixatiebad, ...

Multidisciplinair overleg:

1x per week (woensdag om 9 uur) worden de patiënten **multidisciplinair** besproken op de afdeling. Op deze vergadering is de neurochirurg, de dienstverantwoordelijke, de kine, ergo, logo, SD en de oncologische verpleegkundige aanwezig. Voor eventuele problemen wordt een oplossing gezocht op maat van de patiënt en familie. De familie kan uitgenodigd worden op deze vergadering.

1x/week (donderdag om 7u30) is er een **neuro-staf** waarbij alle neurochirurgen, de interventionele radiologen, de neuro-intensivist en de dienstverantwoordelijke of bij afwezigheid de dagverantwoordelijke. Alle patiënten worden op **medisch** gebied overlopen en besproken en behandelplanning wordt verder opgemaakt.

Kompaz

Op deze afdeling werkt men met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz.

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling

	vzw AZ Sint-Lucas Sint-Lucas Groenebriel 1 9000 Gent Tel. 09/224 61 11 Fax 09/224 61 10 info@azstlucas.be
---	--

WERKPOSTFICHE STAGIAIRS
in uitvoering van het KB van 21/09/04 betreffende de bescherming van stagiairs

Onderneming : AZ Sint-Lucas
 Werkposten : Verpleegafdeling Heelkunde 4 straat 67 Typefunctie : Verpleegkundige

Opleiding : Bachelor in verpleegkunde / HBO5 verpleegkunde

LUIK A

Beschrijving van de werkzaamheden :

- Waar : Verpleegafdeling Heelkunde 4 straat 67
- Welke machine, transportmiddel, producten : .....
- Taken : Verpleegkundige taken

Resultaat risico-evaluatie⁽¹⁾ :

- Risico's : *Risico biologische agentia groep 2 : TBC + bloedoverdraagbare infectieziekten, dragen van lasten, contact met voedin*
- Genomen preventiemaatregelen : *Vaccinaties, standaardvoorzorgsmaatregelen*
- Specifieke instructies, opleiding : *standaardvoorzorgsmaatregelen beheersen, hef- en tiltechnieken*

LUIK B

Risico's en hinder⁽²⁾

☐ val	☐ op de begane grond
	☐ van hoger gelegen vlak
☒ prikwonden/snijwonden	☐ lawaai
☐ verbrijzelingen	☐ trillingen
☐ rondvliegende scherven	☐ warmte
☐ brandwonden	☐ koude
☐ elektrische risico's	☐ vochtigheid
☐ val van voorwerpen	☐ chemische hinder
☐ geïsoleerd werk	☐ spatten
☐ andere	☐ stof
.....	☐ gassen, dampen

Verplicht medisch toezicht⁽³⁾

- risico beroepsziekten : fysisch.....
 chemisch.....
 biologisch.....
 longaandoening.....
 huidandoening.....
- veiligheidsfunctie? : .....
- contact met voedingswaren
- gebruik van beeldschermen⁽⁴⁾
- manueel hanteren van lasten (met gevaar voor rugletsel)
- insentingen/test : tetanus tuberculoses
 hepatitis B andere : .....
- ioniserende stralingen
- noodzakelijke maatregelen bij zwangerschap en borstvoeding.
- Conform risicolijst AZSL
 aard v/h gericht onderzoek.....
 Periodiciteit 1 x geldig voor de volledige opleiding

Welke werkkledij/persoonlijke beschermingsmiddelen worden gedragen ? (verantwoordelijkheid gebruiker)

☒ broekpak/schort/andere : broekpak of schort	☐ ademhalingsbescherming (type) : .....
☐ veiligheidsschoenen (type) :	☐ oorkap/oorpropjes (type) : .....
☒ handschoenen (type) : PVC of Latex	☐ helm/kapje (type) : .....
☒ bril/scherm (type) : bij risico op bloedspatten	☐ andere : .....

Voor de onderneming : naam en handtekening

Ondergetekende werd geïnformeerd over de in te nemen werkpost.

Datum :

Datum :

⁽¹⁾ indien het een arbeidspost zonder specifieke gezondheids- en veiligheidsrisico's betreft, dient de tabel "Risico's en hinder" niet aangevuld te worden
⁽²⁾ geeft de specifieke kenmerken van de arbeidspostanalyse
⁽³⁾ aard van de blootstelling zoals voorzien in de inventaris opgemaakt in uitvoering van ARAB art.124 & 1b en meegedeeld aan de arbeidsgeneesheer
⁽⁴⁾ gebruik van beeldschermen gedurende een aanzienlijke deel van de normale werktijd (bv. meer dan 4 uur) in functie van wat bij de gebruiker geldt
⁽⁵⁾ algemene opmerking : de werkpostfiche is vooraf ter advies voorgelegd aan de diensten van preventie en bescherming op het werk en het comité